

FIT - TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

Gudikatur: Dr. Philip M. Magri LL.D; M.A. (Fin.Serv); M.Phil (Melit)

Seduta ta' nhar il-Gimgha, 29 ta' Jannar, 2021

Talba Nru: 39/2020PM1

AutoSales Limited (C491)

Vs

Polidano Brothers Limited

It-Tribunal,

Ra l-avviz fl-ismijiet premessi pprezentat fit-tletin (30) ta' Jannar, 2020 permezz ta' liema s-socjeta` attrici talbet li s-socjeta` konvenuta tigi kkundannata thallas is-somma ta' tmien mijas u tnejn u hamsin euro u hamsa u għoxrin centezmi (€852.25) rappresentanti prezz dovut għal xogħol bejgh ta' *parts* bl-imghax legali u bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-ittra ufficjali 2479/2018.

Ra l-kont anness mal-istess talba u mmarkat Dok. ‘A’.

Ra r-risposta tal-konvenuti li, permezz tagħha eccepew li:

1. It-talba qed tigi kkontestata ghaliex is-socjeta konvenuta hadet *truck* bil-hsara hekk kif indikat fil-*jobsheet* tal-istess socjeta` attrici, u s-socjeta` konvenuta intalbet thallas is-somma ta' 'l fuq minn €3000 ghal kontroll unit gdid.
2. Meta Direttur tas-socjeta` Pawlu Polidano ha l-kontroll unit ta' truck iehor bl-istess mudell, sabiex impjegati tal-atturi jkunu jistghu jivverifikaw li l-fault vera gejja mill-kontroll unit, il-part li gab is-Sur Polidani ma hadmitx lanqas u ghalhekk gie konfermat li l-problema mhux kif qalu l-istaff tas-socjeta` attrici, u kieku nxtrat il-part kif talbu kien ikun ghalxejn.
3. It-truck ittiehed lura minn Polidano bl-istess problema kif kien.
4. Is-Sur Polidano talab persuna privata sabiex ticcekja l-hsara, u wara ftit minuti il-problema giet rizolta minghajr part gdida, fil-garazz ta' Polidano stess.
5. In vista ta' dan kollu, u li t-truck baqa' ma giex imsewwi mill-atturi, Sur Pawlu Polidano kien offra s-somma ta' €500 tax-xoghol li kien sar, liema somma ma gietx accettat mis-socjeta` attrici.
Ghaldaqstant is-socjeta` konvenuta qed tikkontesta l-kont hekk kif prezentat mill-attrici.

Sema' x-xhieda ta' Paul Polidano waqt is-seduta tat-3 ta' Marzu, 2020.

Sema' x-xhieda ta' Terry Vassallo waqt is-seduta tad-19 t'Ottubru, 2020.

Sema' x-xhieda ta' Mario Xuereb waqt is-seduta tat-22 ta' Jannar, 2021.

Ha konjizzjoni tac-cirkostanzi kollha tal-kaz.

Ra li l-kawza baqghet differita ghas-sentenza ghas-seduta tal-lum.

Ikkunsidra

Illi din il-kawza tirrigwardja talba ghall-hlas ta' servizzi rezi mis-socjeta` attrici koncernanti riparazzjoni ta' trakk appartenenti lis-socjeta konvenuta.

Illi mill-provi prodotti rrizulta kjarament li s-socjeta` konvenuta kienet inkarigat lis-socjeta` attrici sabiex taffetwa tiswijiet fuq trakk akkwistat minghand l-istess socjeta` attrici liema trakk, wara li skadiet il-garanzija tieghu, gie affett minn hsara fejn, skont l-istess rappresentant tas-socjeta` konvenuta “*dan kien jistratra u wara fitit jintefa*” (xhieda mogtija waqt is-seduta tat-3 ta’ Marzu, 2020).

Illi jinsab ukoll inkontestat bejn il-partijiet li t-trakk gie migbur u ritornat lura lis-socjeta` attrici peress li kull darba l-hsara kienet qed terga tirrizulta, xi kultant anke ftit wara li jingabar l-istess trakk. F’dan ir-rigward xehed l-istess Mario Xuereb in rappresentanza tas-socjeta` attrici xehed ukoll u kkonferma s-segwenti:

“Nghid li fil-fatt Polidano kien hadu u rega gabu madwar tlett (3) darbiet.

Fuq mistoqsija tat-Tribunal nghid illi meta jiena qed nghid li sab irkabtu Vassallo tieghu dan il-vann skont Polidano xorta wahda Polidano kien qed jallega li t-tiswija kienet għadha ma saritx. Polidano fil-fatt baqa’ jinsisti magħna li wara li hadu minn għandna t-trakk baqa’ bl-istess problema fil-fatt huwa kien qed jghidilna li t-trakk kien qed jerga jintef (...) Fuq mistoqsija tat-Tribunal nghid li effettivament kull darba li l-vann ossia trakk gie mghoddi lilna ahna dejjem irriskontrajna xi difett u jkun għalhekk li ahna nippruvaw nagħmlu kuntatt mas-socjeta’ barranija sabiex jagħtuna struzzjonijiet għar-riparazzjoni relativa.”

Illi avut rigward għas-surreferit, it-Tribunal isib li kienet ampjament gustifikata l-ghażla tas-socjeta` intimata li tittermina l-appalt moghti minnha lis-socjeta` attrici u kwindi tagħzel li ma tkomplix tagħmel uzu mis-servizzi tagħha. F’dawn il-proceduri irrizulta li s-socjeta` attrici ma twettaqx tali xogħolijiet ta’ riparazzjoni b’mod regolari u anzi il-persuna li wettqet tali xogħolijiet għan-nom tas-socjeta` attrici ossija Terry Vassallo, stqarr: “*Nghid li jiena m’iniex a certified diagnostic technician fuq trakks tal-Mercedes, nghid pero’ li training kelli. Sa fejn nafjiena sa z-zmien li nqala’ dan il-kas partikolari Autosales lanqas ma kienet awtorizzata mill-Mercedes ta’ barra sabiex tagħmel dawn it-tip ta’ xogħolijiet fir-rigward ta’ mudelli tat-trakkijiet tal-Mercedes.*” Fil-fatt, fil-kaz in ezami, kienet qabelt li twettaq tali xogħol ghaliex, skont ma xehed Mario Xuereb, kienet id-ditta barranija stess li talbithom iwettqu tali servizzi fil-kaz partikulari tas-

socjeta` konvenuta. L-ghazla tas-socjeta` konvenuta tinsab ukoll ulterjorment gustifikata mill-fatt li, finalment, jidher li gie moghti l-parir sabiex jigi sostitwit il-computer tal-vettura liema computer, skont ix-xhieda ta' Vassallo effettivament u kif eccepit mill-istess socjeta` konvenuta jiswa “*generalment bejn elfejn u tmien mitt euro (€2,800) u erbat elef u mitejn ewro (€4,200).*” Ir-rappresentant tas-socjeta` konvenuta gustament ukoll issugerixxa li jigi utilizzat il-kompjuter (uzat) ta' vettura ohra sabiex jigi verifikat jekk kienx ser ikun hemm utilita` fix-xiri tal-istess u, skont ma xehed l-istess technician,

“Naqbel ma’ dak li qed jigi suggerit lili li s-Sur Polidano ssugerixxa li j gib kompjuter wiehed minn tieghu li kienu wzatti u dan sabiex jevita l-ispiza li semmejt aktar qabel sabiex jixtri kompjuter gdid. (...) Nghid li jiena accettajt li ninstalla l-kompjuter li ghaddieli s-Sur Polidano. Nghid li ghalija wara li jiena nstallajt dan il-kompjuter uzat the original fault kienet giet risolta pero’ rrizultali li bdew jigu ndikati faults ohrain.”

Illi jidher li kien proprju f'dan l-istadju li Paul Polidano ghazel li jiehu lura t-trakk u jqabbad lil haddiehor sabiex jahdem fuqu. Skont ix-xhieda tieghu, tqabbdet persuna barranija li sewwiet it-trakk billi, skont Polidano, iddeterminat problema f'xi wire u sewwa kollox fi ftit minuti. Min wettaq tali tiswijiet baqa’ ma xehedx f'dawn il-proceduri imma Polidano spjega li min wettaq it-tiswijiet gie minn barra u rritorna lura lejn Sqallija wara li wettaq xogħlu. It-Tribunal jinnota li, fi kwalunkwe kaz, il-verzjoni ta' Polidano dwar kif gie finalment imsewwi t-trakk mhuxx biss baqghet mhux kontradetta imma hija wkoll verosimili tenut kont da li xehed ukoll Vassallo fis-sens li:

“Fuq mistoqsija tat-Tribunal nghid li hawn Malta ma hawn hadd li hu certified sabiex jagħmel dan it-tip ta’ xogħol min-naha tal-kumpanija tal-Mercedes għaldaqstant naf li jekk is-Sur Polidano ried b’xi mod ma jinxix mal-parir tieghi dan bilfors kellu jkellem lil xi hadd barrani kieku ried li jkollu parir mingħand xi hadd li huwa ccertifikat.”

Illi mill-aspett prettament legali jinsab deciz mill-Qrati Tagħna li:

“Jekk jirrizulta li x-xoghol ma jkunx kompletat u sewwa, l-appaltatur ma jkollux dritt ghall-ebda parti mill-hlas jekk id-difetti rizultanti jaffettwaw il-kwazi generalita` tax-xoghol intraprez mill-attur u l-konvenut ikollu dritt, f’sitwazzjoni simili, jopponi l-“exceptio non rite adempleti contractus” għad-domanda li ssirlu ghall-hlas.

Dan normalment jiġi succiedi fejn ikun jirrizulta li x-xoghol ezegwit ikun affett minn vizzji sostanzjali li jipprivaw il-haga mill-iskop jew mill-utilita` tagħha, b'mod li ma tibqax tikkorrispondi għad-destinazzjoni proposta mill-kommittent jew indikata minn natura stess tax-xogħol.

Meta n-nuqqasijiet ma jigux definiti bhala sostanzjali l-appaltatur ma jitqiesx inadempjenti pero` jibqa' obbligat jew li jirripara u jagħmel tajjeb għad-difett jew li jaccetta riduzzjoni.

Huwa doveruz fuq l-appaltatur illi jassikura li x-xogħol li jezegwixxi jsir utilment. Dan anke ghaliex kif akkolt mill-gurisprudenza jekk jagħmel xogħol li jirizulta inutili hu ma għandux dritt jithallas ta' xogħlu, li għamel inutilment, ghax la kien ja fb'dik l-inutilita` u li x-xogħol kien kontra s-sengħa ma kienx imissu għamel dak ix-xogħol, u lanqas kien imissu ikkarika lill-kommittent bl-ispiza tal-materjal relattiv. (**SLADDEN GEORGE vs AGIUS LONZA** deciza mill-Onor. Prim’ Awla tal-Qorti Civili fis-27 ta’ Gunju, 2003).

Illi konsegwentement għas-surreferit jinkombi fuq it-Tribunal li jiddetermina jekk effettivament ix-xogħol prestat mis-socjeta` attrici setax ikollu xi utilita` għas-socjeta` konvenuta u, jekk iva, jekk tali utilita` tiggustifikax il-prezz shih mitlub minnha ghax-xogħol. Mill-kont mahrug mis-socjeta` attrici jirrizulta kċarament li x-xogħol fuq it-trakk ma giex kompletat anke ghaliex, kif ingħad, it-trakk ingabar għadu bil-hsara. Mill-provi irrizulta wkoll illi l-kont mahrug mis-socjeta` attrici huwa determinat mis-sieghat utilizzi mit-technician tas-socjeta` attrici sabiex iwettaq ix-xogħol tieghu (“*Il-kont jigi kwantifikat skont kemm il-siegha jiena nkun hdimm.*” xhieda mogħtija minn Vassallo waqt is-seduta tad-19 t’Ottubru, 2020). Jirrizulta wkoll li t-trakk dam għat-tiswija madwar xaharejn b’kollo u li bosta mis-sieghat gew utilizzi f’komunikazzjoni bejn

it-technician tas-socjeta` konvenuta u d-ditta barranija (*Qed nigi mistoqsi kemm dam dan it-trakk b'kollox għandna nghid li nahseb li dam xahrejn għandna. (...) Nghid li raguni wara dan id-dewmien setgha kien minhabba l-fatt li t-technician tagħna jkun qiegħed f'kuntatt kontinwu u nista nikkonferma li anke f'dan il-kas hekk gara u jkun qed jircievi struzzjonijiet minn barra dwar dak li għandu jagħmel u t-testijiet li għandu jagħmel fuq il-vettura sabiex isewwiha.*” xhieda mogħtija minn Xuereb waqt is-seduta tat-22 ta’ Jannar, 2021).

Illi avut rigward għas-surreferit, it-Tribunal isib li x-xogħol prestat mis-socjeta` attrici certament li kellu utilita` limitata ferm tenut kont tal-fatt li, finalment, it-trakk baqa’ mhux imsewwi minnha imma anzi baqa’ bid-difett originali tieghu minkejja s-sighat kollha ta’ xogħol li jidher li gew impiegati fuqu. Madanakollu ma jistax ma jīgħix kkunsidrat li mhux il-hin kollu utilizzat mit-technician tal-istess socjeta` attrici kien inutli. Għandu jingħad li l-istess technician jidher li wettaq testijiet fuq l-istess vettura u certament li tali rizultanza seta’ kellhom utilita` għas-socjeta` konvenuta anke meta din giet sabiex tappunta lil haddiehor sabiex ikompli x-xogħol. Jinsab fil-fatt ammess mill-istess socjeta` konvenuta, kemm permezz tar-risposta tagħha għal din il-kawza u kif ukoll tramite x-xhieda ta’ Paul Polidano li huwa offra l-hlas ta’ hames mitt euro (€500) għas-saldu tas-servizzi prestati mis-socjeta` attrici imma dawn irrifjutaw tali pagament.

Avut rigward għal dak kollu surreferit it-Tribunal ma jistax ma jikkunsidrax li s-somma offerta lill-attrici mis-socjeta` konvenuta hija certament sufficjenti sabiex tikkumpensa lill-istess attrici ghax-xogħol limitatament utli prestat minnha. Għaldaqstant it-Tribunal ser jghaddi sabiex jikkundanna lis-socjeta` konvenuta thallas is-somma offruta minnha ta’ hames mitt euro (€500) lis-socjeta` attrici. Tenut kont tal-fatt li tali somma kienet diga` għejt offerta mill-istess konvenuta u rrifjutata mis-socjeta` attrici, it-Tribunal isib li huwa gust u ekwu li l-imghaxijiet jibdew jiddekorru mid-data tas-sentenza u l-ispejjez ta’ din il-procedura jiġi soppotati interament mis-socjeta` attrici.

Għaldaqstant it-Tribunal qiegħed jaqta’ u jiddeciedi dan il-kaz billi filwaqt li jilqa’ l-eccezzjonijiet tas-socjeta` konvenuta sakemm kompatibbli mas-surreferit, jilqa’ limitatament it-talba attrici fis-somma ta’ hames mitt euro (€500) u kwindi jikkundanna

lill-istess socjeta` konvenuta thallas l-istess somma ta' hames mitt euro (€500) bl-imghaxijiet mid-data tas-sentenza. Ghar-ragunijiet indikati hawn fuq, l-ispejjez jigu sopportati interament mis-socjeta` attrici.

Avukat Dr. Philip M. Magri LL.D. M.A. (Fin. Serv.) M.Phil. M.A. (Melit.)

Gudikatur